رویش روان شناسی، سال۱۴، شماره ۸، شماره پیاپی ۱۱۳، آبان ۱۴۰۴
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),14(8), 2025

پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت براساس انعطاف پذیری شناختی و وسواس فکری عملی در دانش-آموزان دوره متوسطه

Predicting Internet Addiction Based on Cognitive Flexibility and Practical Obsessions in High School Students

فرزانه گلکار
دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
مریم بهرامی هیدجی
استادیار گروه روانشناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
علیرضا کاکاوند(نویسنده مسئول)
استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران.
محسن منصوبی فر
استادیار، گروه روانشناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
فاطمه زم
استادیار، گروه روانشناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

Farzaneh Golkar
PhD student in General Psychology, Department of Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.
Maryam Bahrami Hidaji
Assistant Professor, Department of Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.
Alireza Kakavand*
Professor, Department of Psychology, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.ar.kakavand@soc.ikiu.ac.ir
Mohsen Mansoobifar
Assistant Professor, Department of Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.
Fatemeh Zam
Assistant Professor, Department of Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس انعطاف پذیری شناختی و وسواس فکری عملی در دانش‌آموزان دوره متوسطه بود. روش پژوهش توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش-آموزان دوره متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ تشکیل دادند. تعداد افراد نمونه ۲۰۰ نفر بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای مورداستفاده پرسشنامه اعتیاد به اینترنت (IAT، یانگ، ۱۹۹۸)، انعطاف پذیری شناختی (CFI، دنیس و همکاران، ۲۰۱۰) و وسواس جبری مادزلی (MOCI، هاجسون و همکاران، ۱۹۷۷) بود. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها به روش تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان انجام گرفت. یافته‌ها نشان داد که ایجاد جایگزین، کنترل، ادراک جایگزین، وارسی، شستشو، کندی/ تکرار و شک و تردید توان پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت را دارند (p<۰/۰۵) و این متغیرها در مجموع ۲۶/۸ درصد واریانس اعتیاد به اینترنت را تبیین می‌کنند. بنابراین، با توجه به رابطه معنی‌دار انعطاف‌پذیری شناختی و وسواس فکری عملی با اعتیاد به اینترنت درمانگران و مشاوران می‌توانند در مسیر بهبود انعطاف پذیری روانشناختی و وسواس فکری عملی در راستای کاهش اعتیاد به اینترنت دانش آموزان حرکت کنند.

واژه‌های کلیدی: *انعطاف پذیری شناختی، اعتیاد به اینترنت، وسواس فکری عملی.*

Abstract

The present study aimed to predict Internet addiction based on cognitive flexibility and practical obsession in high school students. The research method was descriptive-correlational. The statistical population of this study comprised all high school students in Tehran for the academic year 2022-2023. The sample size was 200 people who were selected by convenience sampling. The instruments used were the Internet Addiction Test (IAT; Young, 1998), Cognitive Flexibility Index (CFI; Dennis et al., 2010), and Maudsley Obsessional-Compulsive Inventory (MOCI; Hodgson et al., 1977). Data analysis was performed using multiple regression analysis in the simultaneous method. The findings showed that alternative creation, control, alternative perception, checking, washing, slowness/repetition, and doubt can predict Internet addiction ($p<0.05$), and these variables explain 26.8% of the variance in Internet addiction in total. Therefore, given the significant relationship between cognitive flexibility and practical obsession with Internet addiction, therapists and counselors can move towards improving psychological flexibility and practical obsession to reduce students' Internet addiction.

Keywords: *Cognitive Flexibility, Internet Addiction, Practical Obsession.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت : دی ۱۴۰۳** | **پذیرش: بهمن ۱۴۰۳** | **ویرایش نهایی: آبان ۱۴۰۴**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

مقدمه

اینترنت[1] یکی از ابزارهای پیشرفته فن‌آوری است. اینترنت مانند یک دنیای مجازی عمل می‌کند و به افراد فرصت تجربه شکل خاصی از ارتباط‌های اجتماعی را می‌دهد که در آن حضور اجتماعی واقعی وجود ندارند (لو[2] و همکاران، ۲۰۲۵). درواقع ارزش‌های اجتماعی جدیدی ارائه می‌شود که منحصر به گروه‌ها و اجتماعات مجازی است. در محیط‌های دانشجویی و شهرهای بزرگ که اغلب افراد جدا از خویشاوندان خود زندگی می‌کنند، اینترنت می‌تواند جایگزین زندگی اجتماعی باشد. این موضوع می‌تواند آن‌قدر تقویت شود که فرد برای مدت‌زمانی به روابط اجتماعی زندگی واقعی و برآوردن نیازهایش توجهی نداشته باشد. چنین کارکرد جذابی می‌تواند به استفاده بیش‌ازحد از اینترنت و اعتیاد به آن منجر شود (چن[3] و همکاران، ۲۰۲۵).

اعتیاد به اینترنت[4] به‌عنوان اختلال ناشی از استفاده بیش‌ازحد از اینترنت یا استفاده نامعقول و بیمارگونه از اینترنت تعریف می‌شود (داس[5] و همکاران، ۲۰۲۵). اعتیاد به اینترنت که با واژه‌هایی نظیر استفاده مشکل‌ساز از اینترنت[6] و استفاده وسواس گونه از اینترنت[7] نیز معرفی می‌شود، الگوی مداوم و ناسازگارانه استفاده از اینترنت تعریف‌شده که بازی‌های آنلاین[8]، قماربازی آنلاین[9] و پورنو گرافی مجازی[10] را شامل می‌شود و می‌تواند پیامدهای زیان‌باری در هر یا هر یک از جنبه‌های زندگی فرد داشته باشد (دلیگوز[11]، ۲۰۲۵). گاهی از این بیماری با عنوان اختلال اعتیاد به اینترنت یا اعتیاد مجازی نیز نام‌برده می‌شود. اختلال اعتیاد به اینترنت اولین بار توسط ایوان گلدبرگ[12] در دانشگاه کلمبیا مطرح شد. او اعتیاد اینترنت را به‌عنوان یک الگوی ناسازگار استفاده از اینترنت توصیف کرد که به آسیب یا آشفتگی معنادار بالینی منجر می‌شود (وی[13] و همکاران، ۲۰۲۵).

لازم به ذکر است که استفاده طولانی از اینترنت را نمی‌توان اعتیاد نامید، بلکه کاربردی اعتیاد را به وجود می‌آورد که باعث اضطراب و پریشانی عملکرد شود یا اثرات زیان‌باری بر عملکرد فیزیکی، روانی، اقتصادی، اجتماعی، روابط خانوادگی و شخصی داشته باشد (ما[14] و همکاران، ۲۰۲۵). بنابراین، یکی از مشکلاتی که اینترنت پدید آورده است، اعتیاد مجازی یا اعتیاد به این شبکه عظیم جهانی است که دارای تأثیرات رفتاری و روانی بسیار مضری بر روی کاربران است (تانگ[15] و همکاران، ۲۰۲۴)، استفاده کنترل نشده از کامپیوتر تکامل فیزیکی، رشد اجتماعی و روانی جوان و نوجوان را در معرض خطر قرار می‌دهد (زو[16] و همکاران، ۲۰۲۴).

پژوهش‌ها در مورد اعتیاد به اینترنت به‌طور گسترده در سال‌های اخیر افزایش‌یافته است، چراکه استفاده از اینترنت بخشی از زندگی روزمره بسیاری از افراد در قرن بیست و یکم است (دوک[17] و همکاران، ۲۰۲۴). اعتیاد به مواد یا هر فعالیت دیگری ازجمله اعتیاد به اینترنت عمیقاً می‌تواند کارایی عملکرد، سلامت و شادکامی افراد را تحت تأثیر قرار دهد و گاهی به مشکلات جدی اجتماعی منجر شود (وانگ[18] و همکاران، ۲۰۲۴). هر رفتار اعتیادی ممکن است درنتیجه نشانه‌های روان‌پزشکی به وجود آید و یا منجر به بروز نشانه‌های روان‌پزشکی شود (اورن[19] و همکاران، ۲۰۱۹). پژوهش‌های گذشته حاکی از همایندی بالای اعتیاد به اینترنت با نشانه‌های روان‌پزشکی است (وارچتا[20] و همکاران، ۲۰۲۴). در پژوهش‌ها اعتیاد به اینترنت با تاریخچه روان‌پزشکی افراد مانند اختلال کاستی توجه بیش فعالی (آیدین[21] و همکاران، ۲۰۲۴)، اختلال‌های خواب (ابراهیم[22] و همکاران، ۲۰۲۴)، افسردگی (واحید[23] و همکاران، ۲۰۲۴)، اختلال اضطراب اجتماعی، انزوای

1 Internet
2 Lu
3 Chen
4 Internet addiction
5 Das
6. problematic internet use
7. compulsive internet use
8. online gaming
9. online gambling
10. cyber pornography
11 Deligöz
12 Evan Goldberg
13 Wei
14 Ma
15 Tang
16 Zhou
17 Duc
18 Wang
19 Evren
20 Varchetta
21 Aydin
22 Ibrahim
23 Waheed

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

اجتماعی، روابط بین فردی مختل (یانگ[1] و همکاران، ۲۰۲۴)، پرخاشگری خصومت و اضطراب و مشکلات سلامت روان (زیوودی[2] و همکاران، ۲۰۲۴) همبسته بوده است.

به نظر می‌رسد استفاده از اینترنت و شبکه‌های آنلاین با انعطاف‌پذیری شناختی[3] نیز ارتباط داشته باشد (تانهان[4] و همکاران، ۲۰۲۴). انعطاف‌پذیری شناختی به میزان تجربه پذیری فرد در مقابل تجارب درونی و بیرونی اطلاق می‌شود. این ویژگی شخصیتی در افراد مختلف به درجات متفاوتی وجود دارد و نوع واکنش افراد را در مقابل تجارب جدید معین می‌کند (کاباکچی و تراس[5]، ۲۰۲۴). انعطاف‌پذیری شناختی بیان می‌کند که انعطاف‌پذیری مستلزم توانایی برقراری ارتباط با لحظه حال و قدرت متمایزسازی خود از افکار و تجارب درون روانی است (مندس[6] و همکاران، ۲۰۲۴). افراد انعطاف‌پذیر درباره دنیای درونی و بیرونی کنجکاو هستند و زندگی آن‌ها ازلحاظ تجربه غنی است. چون تجارب جدید را می‌پسندند و خواهان تجربه بیشتر هستند. آن‌ها نه‌تنها از مواجهه با تجارب درونی و بیرونی اجتناب نمی‌کنند، بلکه حتی گاهی به دنبال کسب تجربیات جدید روند (لیم و ارسچ[7]، ۲۰۲۴).

انعطاف‌پذیری شناختی یکی از عوامل مهم در تعاملات اجتماعی است و به‌عنوان فرایندی پویا تعریف می‌شود که مسئول ایجاد انطباق مثبت فرد با محیط است، به‌گونه‌ای که فرد انعطاف‌پذیر علی‌رغم وجود تجارب مخالف یا آسیب‌زا قادر است با محرک‌های در حال تغییر محیط سازگار شود (کیم[8] و همکاران، ۲۰۲۵). سه جنبه برای انعطاف‌پذیری شناختی برشمرده شده است: الف) تمایل برای درک موقعیت‌های دشوار به‌عنوان شرایط قابل‌کنترل؛ ب) توانایی ارائه‌ی تبیین‌های چندگانه برای رخدادهای زندگی و رفتار انسان؛ و ج) توانایی خلق راه‌حل‌های چندگانه برای موقعیت‌های دشوار (دیویس[9] و همکاران، ۲۰۲۴). انعطاف‌پذیری شناختی توانایی انسان برای سازگاری با راهبردهای شناختی در مواجهه با شرایط ناخواسته و جدید در محیط را بازنمایی می‌کند. این تعریف شامل سه ویژگی مفهومی مهم است. نخست اینکه انعطاف‌پذیری شناختی یک توانایی است که می‌تواند در فرآیند یادگیری به کار رود، یعنی می‌تواند همراه باتجربه کسب شود. دوم اینکه انعطاف‌پذیری شناختی سازگاری با راهبردهای شناختی سازگارانه را دربر می‌گیرد و بر به‌کارگیری یک‌رشته عملیات متوالی و منطقی در هنگام حل مسئله اشاره می‌کند. بالاخره بعدازاین که شخص برای مدتی روی یک تکلیف کار می‌کند، سازگاری با تغییرات محیط جدید رخ خواهد داد (سدلار[10]، ۲۰۲۴). انعطاف‌پذیری شناختی توانایی فرد را برای بازسازی خودبه‌خودی دانش »، به راه‌های مختلف، در پاسخ انطباقی به تقاضاهای موقعیتی اساساً در حال تغییر بازنمایی می‌کند (زو[11] و همکاران، ۲۰۲۴).

پژوهش‌ها نشان داده است که یکی دیگر از عوامل مؤثر بر اعتیاد به اینترنت و سایر اختلال‌های اعتیادی، وسواس فکری عملی[12] است (نیکل[13] و همکاران، ۲۰۲۴). وسواس فکری عملی افکار، امیال، یا تصورات عودکننده و مداوم هستند که به‌صورت مزاحم و ناخواسته تجربه می‌شوند (فینبرگ[14] و همکاران، ۲۰۲۵) و می‌توانند در اعتیاد به اینترنت نقش داشته باشند (فهر[15] و همکاران، ۲۰۲۴). ازآنجاکه برای افراد دارای وسواس فکری عملی سرکوب افکار و فعالیت‌های رفتاری مداوم و ناخواسته دشوار است، زیرا این اختلال در مهار محرک‌های مزاحم اختلال ایجاد می‌کند، درنتیجه، به‌جای اقدامات هدف محور، افکار یا رفتارهای بیش‌ازحد و غیرقابل‌کنترل، ازجمله استفاده مکرر و اجباری از اینترنت را از خود نشان می‌دهند (یو[16] و همکاران، ۲۰۲۴). پژوهشگران نشان داده‌اند که وسواس فکری عملی باعث شکست در کنترل اجرایی می‌شود. درواقع افرادی که در کنترل اجرایی، شکست را به‌صورت ناخواسته تجربه می‌کنند، این شکست باعث می‌شود که افکار غیر مرتبط وارد آگاهی آن‌ها شده و باعث گرایش افراد به سمت اعتیاد به اینترنت گردند (موریانو[17] و همکاران، ۲۰۲۴)

از مرور پیشینه پژوهش‌ها چنین برمی‌آید که انعطاف‌پذیری شناختی و وسواس فکری عملی ازجمله متغیرهای تأثیرگذار بر رفتارهای اعتیاد گونه نظیر اعتیاد به اینترنت هستند و به نظر می‌رسد انعطاف‌پذیری با توجه آگاهی و ممانعت از حواس‌پرتی که برای فرد به

1 Yang
2 Zewude
3 Cognitive flexibility
4 Tanhan
5 Kabakcı, Traş
6 Mendez
7 Lim, Ersche
8 Kim
9 Davies
10 Sedlár
11 Xu
12 Practical obsession
13 Nikel
14 Fineberg
15 Feher
16 Yu
17Moroianu

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

وجـود می‌آورد از افکار وسواسی نیـز می‌کاهد و موجب عدم درگیر شدن فرد در اعتیاد به اینترنت می‌شود. ازاین‌رو بررسی ارتباط انعطاف‌پذیری شناختی و وسواس فکری عملی با اعتیاد به اینترنت ضروری به نظر می‌رسد. در میان کسانی که عادت‌های خود را در ارتباط با استفاده از اینترنت شکل می‌دهند، نوجوانان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. با تعیین عوامل مؤثر بر بهزیستی نوجوانان مبتلا تصور می‌شود که آگاهی متخصصان شاغل در حوزه سلامت نوجوانان در مورد مسائل از طریق این مطالعـه افزایـش یابد. درزمینه بررسـی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت توسط انعطاف‌پذیری شناختی و وسواس فکری عملی در این رابطه در داخل از کشور خلأ پژوهشی مشاهده می‌شود و ازاین‌رو هدف پژوهـش حاضر پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت براساس انعطاف‌پذیری شناختی و وسواس فکری عملی در دانش‌آموزان متوسطه دوم شـهر تهران بود.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان دوره متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. با توجه به اینکه حداقل حجم نمونه برای مطالعات همبستگی ۲۰۰ نفر پیشنهادشده است (کلاین[1]، ۲۰۱۱)، ۲۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت‌اند از افراد با دامنه سنی ۱۸ تا ۱۴ سال و رضایت برای شرکت در پژوهش و ملاک‌های خروج از پژوهش نیز عدم تمایل به ادامه همکاری و تکمیل ناقص پرسشنامه‌های پژوهش بود. همچنین ملاحظات اخلاقی به شرح ذیل رعایت شد: پیش از شروع پژوهش، شرکت‌کنندگان از موضوع و روش اجرای پژوهش مطلع شدند. پژوهشگر متعهد شد تا از اطلاعات شخصی و حریم خصوصی شرکت‌کنندگان حفاظت نماید. در صورت مشاهده هر نوع ابهام، راهنمایی‌های ضروری به شرکت‌کنندگان ارائه شد. شرکت در این پژوهش هیچ هزینه مالی برای شرکت‌کنندگان نداشت و این تحقیق با موازین فرهنگی شرکت‌کنندگان و جامعه هیچ مغایرتی نداشت. برای تجزیه‌وتحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان و نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ استفاده شد.

ابزار سنجش

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت[2] (IAT): این پرسشنامه توسط یانگ[3] (۱۹۹۸) باهدف سنجش میزان اعتیاد به اینترنت ساخته شد و دارای ۲۰ سؤال است. این پرسشنامه با لیکرت ۵ درجه‌ای از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود. اگر فردی نمره مساوی یا کمتر از ۴۹ کسب کند در گروه کاربر عادی قرار می‌گیرد و اگر نمره مساوی یا بیشتر از ۵۰ کسب کند در گروه کاربر معتاد به اینترنت قرار می‌گیرد. یانگ و همکاران (۲۰۰۵) پایایی این پرسشنامه را به روش باز آزمایی در بازه زمانی ۲ سال ۰/۹۲ برآورد کردند. ویدیانتو و مک موران[4] (۲۰۰۴) نشان دادند که بین نمرات کل اعتیاد به اینترنت و میانگین ساعت استفاده از اینترنت همبستگی ۰/۲۱ وجود دارد. بنابراین روایی هم‌زمان این پرسشنامه را قابل‌توجه ذکر کرده‌اند. امیری و سپهریان آذر (۱۳۹۷) در پژوهش خود روایی و پایایی این پرسشنامه ازنظر پایایی دارای ضرایب آلفای ۰/۸۷ و ۰/۸۸ به ترتیب برای دو زیرمقیاس فقدان کنترل/ مدیریت زمان و اشتیاق/ مشکلات اجتماعی است. همچنین روایی هم‌زمان آن با فرم بلند اعتیاد به اینترنت یانگ ۰/۸۹، با خرده مقیاس تکانش گری بارت دارای همبستگی مثبت (r =۰/۴۳) و با زیر مقیاس‌های گشودگی به تجربه (r= -۰/۳۵) و توافق پذیری (r= -۰/۳۹) پنج عامل بزرگ شخصیتی به دست داد (p<۰/۰۱). نتایج تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی از ساختار عاملی پرسشنامه حمایت کرده و اینکه پرسشنامه فرم کوتاه اعتیاد به اینترنت یانگ دارای ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی در جامعه ایرانی است (به نقل از قادری و همکاران، ۱۴۰۳). در پژوهش حاضر نیز قابلیت اعتماد ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی[5] (CFI): این پرسشنامه توسط دنیس و وندروال[6] (۲۰۱۰) برای سنجش نوعی از انعطاف‌پذیری شناختی که در موفقیت فرد برای چالش و جایگزینی افکار ناکارآمد با افکار کارآمدتر لازم است، به کار می‌رود. این ابزار یک سازه دوعاملی معتبر است؛ به عبارتی، نسخه نهایی این مقیاس شامل ۲۰ سؤال است که ۱۳ سؤال برای خرده مقیاس جایگزین‌ها و ۷ سؤال برای خرده

1 kline
2 Internet Addiction Test
3 Young
4 Widyanto, McMurran
5 Cognitive Flexibility Inventory
6 Dennis, JVander Wal

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

مقیاس کنترل است. در نسخه ایرانی این مقیاس که توسط شاره[1] و همکاران (۲۰۱۴) تهیه‌شده است، سه عامل کنترل، جایگزین‌ها و جایگزین‌ها برای رفتارهای انسانی شناسایی‌شده است. سؤالات این پرسشنامه بر اساس مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از بسیار مخالفم (۱) تا بسیار موافقم (۷) نمره‌گذاری می‌شود. سؤال‌های ۲، ۴، ۹، ۷، ۱۱ و ۱۷ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند بگیرد ۱۴۰ و پایین‌ترین نمره ۲۰ است. نمره بالاتر نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری شناختی بیشتر و نمره پایین‌تر نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری شناختی کمتر است. به‌منظور تعیین روایی پرسشنامه، سازندگان روایی پرسشنامه حاضر را با پرسشنامه افسردگی بک برابر با ۰/۳۹- و روایی همگرای آن با مقیاس انعطاف‌پذیری شناختی مارتین و رابین[2] (۱۹۹۵) ۰/۷۵ به دست آوردند. مقدار پایایی پرسشنامه نیز به روش باز آزمایی ۰/۷۱ و ضرایب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه، کنترل و جایگزینی به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۷ و ۰/۷۵ به دست آوردند (دنیس و همکاران، ۲۰۱۰). سلطانی و همکاران (۱۳۹۲) روایی همگرای پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی را با پرسشنامه تاب‌آوری ۰/۶۷ و روایی هم‌زمان آن با مقیاس افسردگی بک ۰/۵۰- گزارش کردند و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ در ۲۲۷ دانشجوی دانشگاه شیراز و پایایی به روش باز آزمایی بافاصله ۲۰ روز در ۳۵ تن از دانشجویان دانشگاه شیراز به ترتیب ۰/۹۰و ۰/۷۱ به دست آوردند (به نقل از برجی و همکاران، ۱۴۰۳). در پژوهش حاضر نیز آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

پرسشنامه‌ی وسواسی جبری مادزلی[3] (MOCI): این پرسشنامه در سال ۱۹۷۷ توسط هاجسون و راچمن[4] و همکاران معرفی شد. این ابزار که یک پرسشنامه‌ی خود سنجی ۳۰ سؤالی صحیح- غلط است، شامل یک نمره‌ی کل و چهار زیر مقیاس وارسی (نه سؤال)، شستشو (۱۱ سؤال)، کندی/ تکرار (هفت سؤال) و شک و تردید (هفت سؤال) است. هاجسون و همکاران (۲۰۱۳) ضریب آلفای کودر ریچاردسون مقیاس‌ها را به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۰، ۰/۷۰ و ۰/۷۰ گزارش کردند. همچنین، این ابزار همبستگی معناداری با پرسشنامه لیتون (r=۰/۴۵) داشت (هاجسون و همکاران، ۲۰۱۳). در ایران دادفر (۱۳۷۶) ضریب پایایی کل آزمون را از طریق کود ریچاردسون ۰/۸۴ و روایی همگرا آن با مقیاس وسواس اجباری پیل – براون را ۰/۸۷ به دست آورد (قاسمی و ویسانی، ۱۴۰۳). در این پژوهش پایایی گزارش‌شده در از طریق کودر ریچاردسون معادل ۰/۸۰ بود.

یافته ها

در پژوهش حاضر ۱۲۲ (۶۱/۲ درصد) دختر و ۷۸ (۳۸/۸ درصد) پسر مشارکت داشتند. در پژوهش حاضر میانگین و انحراف استاندارد سن نمونه‌ها برای دختران ۱۵/۷۵±۰/۸۴، برای پسران ۱۵/۵۷±۰/۸۴ و درمجموع ۱۵/۶۸±۰/۸۴ بود.

جدول ۱. مشخصه‌های آماری متغیرها و ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرها

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱. ایجاد جایگزین	۱							
۲. کنترل	۰/۲۰۴**	۱						
۳. ادراک جایگزین	۰/۲۴۵**	۰/۰۹۷	۱					
۴. وارسی	۰/۲۴۱**	۰/۱۹۳**	۰/۱۰۲	۱				
۵. شستشو	۰/۲۸**	۰/۱۹۶**	۰/۱۹۳**	۰/۳۵۷**	۱			
۶. کندی/ تکرار	-۰/۰۸۲	-۰/۱۳۷	-۰/۰۹۶	-۰/۳۲**	-۰/۳۲**	۱		
۷. شک و تردید	۰/۴۳۶**	۰/۲۲۸**	۰/۳۰۲**	۰/۴۸۲**	۰/۴۱۹**	-۰/۳۴۲**	۱	
۸. اعتیاد به اینترنت	-۰/۴۳۶**	-۰/۲۲۸**	-۰/۳۰۲**	-۰/۴۸۲**	-۰/۴۱۹**	-۰/۳۴۲**	-۰/۲۵۶**	۱
میانگین	۴۲/۴	۳۱/۲	۸/۸۶	۲/۱۸	۳/۳۰	۱/۴۵	۱/۷۲	۴۸/۴
انحراف استاندارد	۵/۱۰	۳/۶۸	۱/۴۰	۲/۲۲	۲/۸۵	۱/۷۲	۱/۷۶	۱۶/۷
چولگی	۱/۱۱	۰/۶۵۹	۱/۱۷	۰/۸۲۳	۰/۸۴۶	-۰/۱۱۱	-۰/۴۶۶	۰/۴۴۸
کشیدگی	۰/۷۱۲	۰/۴۳۳	۰/۴۶۷	-۰/۲۷۸	-۰/۰۰۷	۰/۵۴۴	-۰/۴۲۸	-۰/۳۱۰

1 Shareh
2 Martin, Robin
3 Maudsley Obsessional Compulsive inventory (MOCI)
4 Hodgson, Rachman

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

اطلاعات جدول (۱) نشان می‌دهد که بین انعطاف‌پذیری و وسواس فکری عملی با اعتیاد به اینترنت در سطح ۰/۰۱ رابطه معنادار و معکوس گزارش‌شده است. نتایج آزمون کالموگراف – اسمیرنف برای وارسی(۰/۰۶۹)، شستشو (۰/۰۵۶)، کندی/ تکرار (۰/۰۴۹)، شک و تردید (۰/۰۷۶)، ایجاد جایگزین (۰/۰۵۷)، کنترل (۰/۰۶۴)، ادراک جایگزین (۰/۰۵۱) و اعتیاد به اینترنت (۰/۰۶۳) بزرگ‌تر از ۰/۰۵گزارش شد (p>۰/۰۵). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که توزیع نمرات متغیرهای پژوهش نرمال است. لذا استفاده از تحلیل رگرسیون چندگانه جهت بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش بلامانع است. همچنین آماره دوربین واتسون نیز ۱/۸۷گزارش شد که چون مقدار آن بین ۱/۵ تا ۲/۵ است؛ تائید می‌شود.

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه انعطاف‌پذیری و وسواس فکری عملی با اعتیاد به اینترنت به روش هم‌زمان

متغیر پیش‌بین	R	R^2 Adjusted	B	خطای استاندارد	Beta	t	P
			۱۳۳/۲	۱۱/۶		۱۱/۴	۰/۰۰۱
ایجاد جایگزین			-۰/۲۶۳	۰/۱۰۲	-۰/۱۳۱	-۲/۵۸	۰/۰۱۰
کنترل			-۰/۴۶۸	۰/۲۱۶	-۰/۱۱۵	-۲/۱۶	۰/۰۳۱
ادراک جایگزین			-۰/۳۳۸	۰/۲۰۲	-۰/۱۱۶	-۱/۹۲	۰/۰۴۱
وارسی	۰/۵۱۸	۰/۲۶۸	۰/۸۴۹	۰/۳۵۶	۰/۱۵۳	۲/۳۸	۰/۰۱۸
شستشو			۰/۲۵۸	۰/۰۵۵	۰/۲۶۹	۴/۶۹	۰/۰۰۱
کندی/ تکرار			۰/۳۲۶	۰/۱۱۹	۰/۱۳۸	۲/۷۳	۰/۰۰۷
شک و تردید			۱/۱۹	۰/۱۹۵	۰/۳۱۱	۶/۱۲	۰/۰۰۱

همان‌طور که جدول فوق نشان می‌دهد، نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه با روش هم‌زمان نشان داده است که ایجاد جایگزین (β=-۰/۱۳۱، p<۰/۰۵)، کنترل (β=-۰/۱۱۵، p<۰/۰۵)، ادراک جایگزین (β=-۰/۱۱۶، p<۰/۰۵)، وارسی (β=۰/۱۵۳، p<۰/۰۵)، شستشو (β=۰/۲۶۹، p<۰/۰۵)، کندی/ تکرار (β=۰/۱۳۸، p<۰/۰۵) و شک و تردید (β=۰/۳۱۱، p<۰/۰۵) توان پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت را دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس انعطاف‌پذیری و وسواس فکری عملی در دانش آموزان دوره متوسطه انجام شد. نتیجه حاصل از آزمون پژوهش نشان داد که اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه از طریق انعطاف‌پذیری قابل پیش‌بینی است. این یافته با نتایج پژوهشگرانی چون تانهان و همکاران (۲۰۲۴)، کاباکچی و همکاران (۲۰۲۴)، مندس و همکاران (۲۰۲۴) و لیم و همکاران (۲۰۲۴) همسو بود. در تبیین ارتباط انعطاف‌پذیری و اعتیاد به اینترنت می‌توان گفت انعطاف‌پذیری شناختی (یا همان توانایی جابجایی ذهنی) در جریان پردازش ذهنی به فرد کمک می‌کند تا به تنظیم مجدد منابع ذهنی خود بپردازند (یو و همکاران، ۲۰۲۴)، درنتیجه، هنگامی‌که افراد با محرک‌هایی مثل اینترنت و سرگرمی‌های آن مواجه می‌شوند در زمان پردازش اطلاعات مربوط به این محرک به‌احتمال‌زیاد توانایی جابجایی منابع توجهی خود از این محرک را ندارد و یا به‌عبارت‌دیگر قابلیت تنظیم مجدد منابع ذهنی خود از یک محرک (یعنی اینترنت) به محرک دیگر یا از یک ویژگی محرک (سرگرم‌کننده بودن اینترنت) به دیگر ویژگی‌های این محرک (یعنی اتلاف کننده‌ی وقت بودن آن) را ندارد به همین دلیل در جابجایی ذهنی از اینترنت دچار اشکال و تأخیر می‌شود که همین موجب اشتغال بیش‌ازحد وی با اینترنت می‌شود (مندس و همکاران، ۲۰۲۴).

همچنین افراد مبتلابه اختلال اعتیاد به اینترنت نسبت به افراد سالم در موقعیت جابجایی ذهنی دشوار-به-آسان، فعال‌سازی مغزی بیشتری را در اینسولای دوجانبه، و در موقعیت جابجایی ذهنی آسان-به-دشوار نیز فعال‌سازی مغزی بیشتری را در پرکانئوس دوجانبه نشان می‌دهند که این نیز دلالت بر کاهش انعطاف‌پذیری شناختی بیشتر در این افراد دارد (لیم و همکاران، ۲۰۲۴)، بنابراین کاهش انعطاف‌پذیری شناختی به دلیل ایجاد مشکل در تغییر و جابجایی ذهنی منابع توجهی و شناختی می‌تواند موجب تمرکز متورم و افراطی فرد بر استفاده از اینترنت و ویژگی‌های تقویت‌کننده آن شود (کاباکچی و همکاران، ۲۰۲۴). در تبیین دیگر می‌توان افزود که انعطاف پذیری

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

باعث افزایش استفاده از راهبردهای مسئله‌مدار و کاهش استفاده از راهبردهای اجتنابی و هیجان‌مدار می‌شود و توانایی فرد در ادراک مجدد از موقعیت‌ها افزایش می‌یابد. این باعث می‌شود فرد بتواند آن موقعیت یا رویداد را بدون فعال شدن حالات عاطفی منفی مرتبط با آن، همان‌طور که هست، ادراک کند. سپس فرد فرصت خواهد داشت به جایِ دادن پاسخ‌های خودکاری که پیش از این به آن‌ها عادت داشته است، دامنه گسترده‌تری از پاسخ‌های هدفمند را در نظر بگیرد و پاسخ‌های انتخابی و خود تنظیم شده بدهد (تانهان و همکاران، ۲۰۲۴).

همچنین، یافته‌های پژوهش نشان داد که اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه از طریق وسواس فکری عملی قابل پیش‌بینی است. این یافته با نتایج پژوهشگرانی چون فینبرگ و همکاران (۲۰۲۵)، نیکل و همکاران (۲۰۲۴)، فهر و همکاران (۲۰۲۴) و موریانو و همکاران (۲۰۲۴) همسو بود. در تبیین ارتباط وسواس فکری عملی و اعتیاد به اینترنت می‌توان گفت که به نظر می‌رسد اعتیاد به اینترنت که یک راهبرد اجتنابی است درنتیجه مقابله ناسالم با وسواس فکری عملی رخ می‌دهد. عملکرد راهبردهای اجتنابی، کنترل یا به حداقل رساندن تأثیر تجارب آزاردهنده است و می‌تواند آرامش فوری و کوتاه‌مدت ایجاد کند که به شکل منفی رفتار را تقویت می‌کنند (فهر و همکاران، ۲۰۲۴). وسواس فکری عملی بر عملکرد فرد مبتلا تأثیر دارد و رفتارهای انعطاف‌پذیر برای اجتناب یا سرکوب برانگیختگی هیجانی، تعاملات اجتماعی و فعالیت‌ها را کاهش می‌دهند (فینبرگ و همکاران، ۲۰۲۵). تفکر وسواسی براثر تلاش برای کنترل یا مقاومت در برابر افکار ناخواسته منفی که به‌طور عادی رخ می‌دهند، ایجاد می‌شود، افراد وسواسی در مواجهه با افکار و رویدادهای تنش‌زا از سبک‌های اجتنابی استفاده می‌کنند که همین مسئله موجب افزایش علائم وسواس در آن‌ها می‌شود به‌عبارتی‌دیگر این افراد درصدد پذیرش و تجربه مشکلات خود نیستند و همین امر گرایش آن‌ها را به اینترنت و اعتیاد به آن افزایش می‌دهد (نیکل و همکاران، ۲۰۲۴).

در تبیین دیگر می‌توان گفت که فرد وسواسی ممکن است در یک موقعیت امن غیرمنطقی و افراطی بودن وسواس‌ها و اجبارهایش را بپذیرد، ولی هنگامی که در معرض یک موقعیت برای مثال آلودگی قرار می‌گیرد، افراطی بودن را نپذیرفته یا آن را توجیه نماید. علی‌رغم اینکه افراد بزرگسال گاهی غیرمنطقی و افراطی بودن وسواس‌ها و اجبارهایشان را می‌پذیرند، اما کودکان و نوجوانان معمولاً به دلیل عدم شناخت کافی قدرت قضاوت در این خصوص را ندارند (موریانو و همکاران، ۲۰۲۴)؛ بنابراین ارتباط وسواس فکری عملی و اعتیاد به اینترنت می‌تواند قابل توجیه باشد.

درمجموع، پژوهش حاضر تلاش کرد تا با بررسی پیشینه و بررسی تأثیر احتمالی انعطاف‌پذیری و وسواس فکری عملی بر اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه به خلأ پژوهشی درباره نحوه ارتباط متغیرهای حاضر بپردازد. از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به روش نمونه‌گیری در دسترس و سنجش وسواس تنها با ابزار خودگزارشی و نه مصاحبه بالینی ساختار یافته براساس دی اس ام اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود جلسات آموزشی برای ارتقای انعطاف‌پذیری شناختی دانش آموزان برگزار گردد و طی کارگاهی تخصصی به مشاوران و روانشناسان حاضر در مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی مدارس و حتی دانشگاه‌ها آموزش داده شود تا با به‌کارگیری این مداخله برای دانش آموزان و حتی دانشجویان دارای اعتیاد به اینترنت، برای بهبود گامی عملی برداشته شود.

منابع

برجی م، عرب زاده، م؛ زاهد، س. (۱۴۰۳). رابطه بین راهبردهای فراشناختی و پایستگی تحصیلی در دانشجویان : نقش واسطه‌ای انعطاف پذیری شناختی. *رویش روان شناسی*؛ ۱۳ (۳)، ۵۵-۶۴. http://frooyesh.ir/article-1-4964-fa.html

قادری، ز؛ معینان، د. (۱۴۰۳).ارائه مدل پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس سیستم مغزی رفتاری با میانجی‌گری انعطاف‌پذیری شناختی در نوجوانان. *رویش روان شناسی*، ۱۳ (۴)، ۱۸۳-۱۹۲. http://frooyesh.ir/article-1-4788-fa.html

قاسمی، س؛ ویسانی، م. (۱۴۰۳). اثربخشی آموزش مفاهیم طرحواره درمانی بر اجتناب شناختی و تحمل ابهام نوجوانان دارای علائم اختلال وسواسی-جبری. *رویش روان شناسی*، ۱۳(۸)، ۴۱-۵۰.http://frooyesh.ir/article-1-5265-fa.html

Aydin, T., Parris, B. A., Arabaci, G., Kilintari, M., & Taylor, J. (2024). Trait-level non-clinical ADHD symptoms in a community sample and their association with technology addictions. *Current Psychology*, *43*(12), 10682-10692. https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-023-05203-x

Baer, R. A., Smith, G. T., Hopkins, J., Krietemeyer, J., & Toney, L. (2006). Using self-report assessment methods to explore facets of mindfulness. *Assessment*, *13*(1), 27-45. https://doi.org/10.1177/1073191105283504

Chen, J., Wang, X. Y., Huang, S. N., Lu, J. X., & Zheng, H. (2025). Similarities and differences between internet addiction and nicotine dependence——motivation network. *Computers in Human Behavior*, *162*, 108480. https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108480

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

Das, N. K., Mukhida, S., Kannuri, S., & Mali, V. N. (2025). Internet Addiction in Medical Students. How to Stop it Before it becomes Unstoppable?. *APIK Journal of Internal Medicine*, *13*(1), 84-85. https://doi.org/10.4103/ajim.ajim_49_24

Davies, R. M., Knoll, M. A., & Kyranides, M. N. (2024). A moderated mediation analysis on the influence of social support and cognitive flexibility in predicting mental wellbeing in elite sport. *Psychology of Sport and Exercise*, *70*, 102560. https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2023.102560

Deligöz, E. (2025). Social Media Addiction and Lie Concept from a Psychological Perspective. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, *17*(1), 84-94. https://doi.org/10.18863/pgy.1431201

Dennis, J. P., & Vander Wal, J. S. (2010). The cognitive flexibility inventory: Instrument development and estimates of reliability and validity. *Cognitive therapy and research*, *34*, 241-253. https://doi.org/10.1007/s10608-009-9276-4

Duc, T. Q., Chi, V. T. Q., Huyen, N. T. H., Quang, P. N., Thuy, B. T., & Di, K. N. (2024). Growing propensity of internet addiction among Asian college students: meta-analysis of pooled prevalence from 39 studies with over 50,000 participants. *Public Health*, *227*, 250-258. https://doi.org/10.1016/j.puhe.2023.11.040

Eltahir, E., Delfabbro, P. H., & King, D. L. (2024). Autism in relation to gaming disorder and Internet addiction: A systematic review. *Computers in Human Behavior*, 108443. https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108443

Feher, G., Kapus, K., Tibold, A., Banko, Z., Berke, G., Gacs, B., ... & Matuz, A. (2024). Mental issues, internet addiction and quality of life predict burnout among Hungarian teachers: a machine learning analysis. *BMC Public Health*, *24*(1), 2322. https://doi.org/10.1186/s12889-024-19797-9

Fineberg, N. A., Demetrovics, Z., Potenza, M. N., Mestre-Bach, G., Ekhtiari, H., Roman-Urrestarazu, A., ... & Stein, D. J. (2025). Global action on problematic usage of the internet: announcing a Lancet Psychiatry Commission. *The Lancet Psychiatry*, *12*(1), 11-13. https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366(24)00323-7/abstract

Hodgson, R., & Rachman, S. (2013). The modification of compulsive behaviour. In *Case Studies in Behaviour Therapy (Psychology Revivals)* (pp. 17-41). Routledge. https://doi.org/10.1016/S0005-7967(72)80012-3

Ibrahim, R. M., Younis, N. M., & Ahmed, M. M. (2024). Sleep Disorder with Internet Addiction in University Students: A Cross-Sectional Study Correlational. *Journal of Current Medical Research and Opinion*, *7*(08), 3492-504. https://doi.org/1010.52845/CMRO/2024/7-8-13

Kabakcı, B., & Traş, Z. (2024). The Roles of Internet Addiction and Cyberbullying Sensitivity for Prediction of University Students' Psychological Inflexibility. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, *6*(1), 30-42. https://doi.org/10.38151/akef.2024.128

Kim, S., Berry, D., & Carlson, S. M. (2025). Should I stay or should I go? Children's persistence in the context of diminishing rewards. *Developmental Science*, *28*(1), e13585. https://doi.org/10.1111/desc.13585

Kline, R. B. (2010). Promise and pitfalls of structural equation modeling in gifted research. https://doi.org/10.1037/12079-007

Lim, T. V., & Ersche, K. D. (2024). Differential profiles of cognitive and behavioral inflexibility in addictive disorders. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, *58*, 101402. https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2024.101402

Lu, J., Tang, X., Jin, X., Luo, X., Fan, T., & Shen, Y. (2025). A network analysis-based study of the correlations between internet addiction, insomnia, physical activity, and suicide ideation in adolescents. *Computers in Human Behavior*, *163*, 108483. https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108483

Ma, L., Zhang, M., Niu, X., Tao, Q., Dang, J., Sun, J., ... & Zhang, Y. (2025). Alternations voxel-wise interhemispheric and intrahemipheric functional connectivity dynamics in internet gaming disorder. *Journal of Affective Disorders*, *369*, 662-670.

Mendez, M. L., Padrón, I., Fumero, A., & Marrero, R. J. (2024). Effects of internet and smartphone addiction on cognitive control in adolescents and young adults: A systematic review of fMRI studies. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 105572. https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2024.105572

Moroianu, L. A., Moroianu, M., Curis, C., Ardeleanu, I. R., Sargu, G. D., & Ardeleanu, V. (2024). Virtual Addiction to Video Games: Debut of Obsessive-Compulsive Disorder-Case Report and Short Review of the Literature. *ARS Medica Tomitana*, *29*(4), 232-238. https://doi.org/10.1007/s12144-023-05040-y

Neuser, N. J. (2010). Examining the factors of mindfulness: A confirmatory factor analysis of the five facet mindfulness questionnaire (Doctoral dissertation, Pacific University). https://dashboard.commons.pacificu.edu/

Nikel, Ł., Kolańska-Stronka, M., & Krasa, P. (2024). Personality traits, internet addiction, and phubbing among teens: a mediation analysis. *Behaviour & Information Technology*, 1-14. https://doi.org/10.1080/0144929X.2024.2323096

Sedlár, M. (2024). Connectedness to humanity is more important for attitudes toward immigrants than holistic thinking, cognitive flexibility, and attributional complexity. *Personality and Individual Differences*, *217*, 112451. https://doi.org/10.1016/j.paid.2023.112451

Tang, H., Li, Y., Dong, W., Guo, X., Wu, S., Chen, C., & Lu, G. (2024). The relationship between childhood trauma and internet addiction in adolescents: A meta-analysis. *Journal of behavioral addictions*, *13*(1), 36-50. https://doi.org/10.1556/2006.2024.00001

Tanhan, F., Özok, H. İ., Kaya, A., & Yıldırım, M. (2024). Mediating and moderating effects of cognitive flexibility in the relationship between social media addiction and phubbing. *Current Psychology*, *43*(1), 192-203. https://doi.org/10.1007/s12144-023-04242-8

Varchetta, M., Tagliaferri, G., Mari, E., Quaglieri, A., Cricenti, C., Giannini, A. M., & Martí-Vilar, M. (2024). Exploring gender differences in internet addiction and psychological factors: A study in a Spanish sample. *Brain Sciences*, *14*(10), 1037. https://doi.org/10.3390/brainsci14101037

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

Waheed, H., Macaulay, P. J., Al-Jaifi, H. A. A., Allen, K. A., & She, L. (2024). Caught in the web: a meta-analysis of Internet addiction, excessive daytime sleepiness and depressive symptoms in adolescents. *Information Technology & People*, *37*(8), 109-129. https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/itp-07-2023-0676/full/html

Wang, J., Chen, J., Wang, P., Zhang, S., Li, Q., Lu, S., & Xiao, J. (2024). Identifying internet addiction profiles among adolescents using latent profile analysis: relations to aggression, depression, and anxiety. *Journal of affective disorders*, *359*, 78-85. https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.05.082

Wei, X., Zhou, H., Zheng, Q., Ren, L., Chen, N., Wang, P., & Liu, C. (2025). Longitudinal Interactions between Problematic Internet Gaming and Symptoms of Depression Among University Students: Differentiating Anhedonia and Depressed Mood. *Addictive Behaviors*, *160*, 108184. https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.10.055

Widyanto, L., & McMurran, M. (2004). The psychometric properties of the internet addiction test. *Cyberpsychology & behavior*, *7*(4), 443-450. https://doi.org/10.1089/cpb.2004.7.443

Yang, C. K., Choe, B. M., Baity, M., Lee, J. H., & Cho, J. S. (2005). SCL-90-R and 16PF profiles of senior high school students with excessive internet use. *The Canadian Journal of Psychiatry*, *50*(7), 407-414. https://doi.org/10.1177/070674370505000704

Yang, X., Liao, T., Wang, Y., Ren, L., & Zeng, J. (2024). The association between digital addiction and interpersonal relationships: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 102501. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2024.102501

Young, K. S. (1998). Caught in the net: How to recognize the signs of internet addiction and a winning strategy for recovery. *John Wiley& Sons*. https://books.google.com/books?

Yu, Y., Wu, Y., Chen, P., Min, H., & Sun, X. (2024). Associations between personality and problematic internet use among Chinese adolescents and young adults: A network analysis. *Journal of Affective Disorders*, *365*, 501-508. https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.08.069

Zhou, K., Zhu, X., & Chen, B. B. (2024). Understanding the link between social relationships and adolescent Internet addiction: Perspectives from two approaches to well-being. *Computers in Human Behavior*, *151*, 107995. https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107995

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-18]